

Klimat- och näringslivsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor,
Klimat och miljö

Rådets möte (miljöministrarna) den 12 oktober 2026

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Översyn av utsläppshandelssystemet:
 - a) Direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG och beslut (EU) 2015/1814 vad gäller främjande av konkurrenskraft och kostnadseffektiv avkarbonisering
 - b) Förordningen om ändring av förordning (EU) 2015/757 och förordning (EU) 2023/1805 för att förenkla och rationalisera övervakning, rapportering och verifiering och för att anpassa dem till revideringar av EU:s utsläppshandelssystem

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Romina Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Det irländska ordförandeskapet söker politisk vägledning i förhandlingarna av direktivet genom en riktlinjedebatt.

Den 17 juli 2026 presenterade kommissionen sitt förslag till en översyn av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS). Översynen av EU ETS sker genom tre rättsakter. Den första rättsakten innehåller ett förslag till ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (utsläppshandelsdirektivet) och av beslut (EU) 2015/1814 om marknadsstabilitetsreserven. Den andra rättsakten innehåller ett förslag till

ändring av utsläppshandelsdirektivet vad gäller riktmärkesvärden för värme och bränsle. Den tredje rättsakten är ett förslag till ändring av förordning (EU) 2015/757 om övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp från sjötransporter och av förordning (EU) 2023/1805 om användning av förnybara och koldioxidsnåla bränslen för sjötransport (FuelEU Maritime-förordningen). Översynen är den första delen av ett bredare lagstiftningspaket som syftar till att EU ska nå sitt utsläppsmål till 2040 samt säkerställa att EU ETS framöver kan stödja målet om klimatneutralitet senast 2050 genom ett marknadsbaserat och teknikneutralt system som möjliggör utsläppsminskningar på ett kostnadseffektivt sätt.

Bärande delar i förslaget är hur utsläppstaket bör justeras kommande handelsperioder, hur internationella krediter respektive permanenta upptag ska få tillgodoräknas i handelssystemet samt hur reglerna för marknadsstabilitetsreserven samt den fria tilldelningen bör utvecklas. Kommissionen föreslår att omfattningen av verksamheter som ingår i handelssystemet bör utökas till att även gälla ytterligare luftfart och sjöfart samt avfallsförbränning. Slutligen innehåller förslaget till revidering en rad förslag på hur intäkterna från auktionering av utsläppsrätter ska användas.

Inför riktlinjedebatten har ordförandeskapet skickat ut tre frågor som utgångspunkt för diskussionen. Dessa frågor rör om den samlade ambitionen i förslaget är den rätta för att nå EU:s 2040-mål, om förslaget har rätt balans avseende stöd för omställning och konkurrenskraft samt vilka delar som kan behöva justeras för att förbättra balansen och slutligen hur medlemsstaterna ser på de utvidgningar av systemet som föreslås.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att översynen behöver säkerställa ett ambitiöst EU ETS som effektivt och förutsägbart bidrar till att EU som helhet når 2040-målet. Regeringen anser att utsläppshandelssystemet bör leda till kostnadseffektiva utsläppsminskningar och rättvisa konkurrensvillkor, samtidigt som systemet bör värna svensk konkurrenskraft och fortsatt premiera medlemsstater och verksamhetsutövare som går före i klimatomställningen.

Regeringen anser att det behövs en samlad analys av hur klimatmålet till 2040 bäst kan nås, och hur bidrag till målet bör fördelas mellan EU ETS, sektorer utanför EU ETS, ökade upptag och användning av internationella krediter. En lägre ambition inom EU ETS innebär att en större del av 2040-

målet behöver uppnås i de övriga sektorerna. Det behövs även en analys av vilka kvarvarande utsläpp som kan vara särskilt svåra att få bort från industrin och andra sektorer även närmare 2040.

Regeringen är kritisk till den föreslagna kraftiga sänkningen av den nuvarande linjära reduktionsfaktorn från år 2031 och anser att den bör ligga kvar ungefär oförändrad åtminstone några år in på 2030-talet. Detta kan bidra till ett tillräckligt omställningstryck för industrin.

Regeringen anser att internationella krediter kan vara ett nödvändigt komplement för att nå 2040-målet på ett kostnadseffektivt sätt. Användningen av internationella krediter bör särskilt bidra till en rimlig börda för markanvändningssektorn och jordbruket. Regeringen anser samtidigt att användningen av internationella krediter inte bör försena omställningen av ETS-sektorerna på ett sätt som försvårar möjligheterna att nå 2040-målet och det långsiktiga målet om klimatneutralitet på ett kostnadseffektivt sätt.

Regeringen välkomnar att kommissionen föreslår ett centralt förvärvsprogram för upptagsenheter finansierat med intäkter från auktionering av utsläppsrätter. Det är positivt att systemet är avgränsat till upptagsenheter med permanenta upptag från avskiljning, infångning och lagring av biogen koldioxid (bio-CCS) eller infångning direkt från atmosfären (DACCS). Regeringen anser att medlemsstater som gått före i arbetet att åstadkomma permanenta upptag inte ska missgynnas, och att redan gjorda investeringar behöver beaktas i utformningen av det centrala förvärvsprogrammet.

Regeringen anser att den fria tilldelningen bör fasas ut i enlighet med principen om att förorenaren betalar. Det är dock viktigt att detta kombineras med kompletterande styrmedel så som gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM) för att undvika koldioxidläckage. Regeringen är därför kritisk till förslaget om förlängd fri tilldelning.

Regeringen välkomnar kommissionens ansats att anpassa marknadsstabilitetsreserven till en krympande marknad för utsläppsrätter. Reserven bör samtidigt hindra att det uppstår ett alltför stort överskott av utsläppsrätter på marknaden. Regeringen noterar att reservens samlade effekt

på omställningstrycket i ETS beror på hur övriga delar av ETS utformas, såsom den linjära reduktionsfaktorn och fri tilldelning.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag att utvidga utsläppshandelssystemet till förbränning av kommunalt icke-farligt avfall. Regeringen vill emellertid se en snabbare infasningstakt. Regeringen är kritisk till förslaget om nationella undantag under förutsättning att vissa cirkulära mål är uppfyllda, eftersom det skulle skapa en missvisande prissättning av utsläppen inom EU och riskerar leda till att avfall transporteras mellan EU-länder för att undvika prissättning.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag att utvidga utsläppshandelssystemet till mindre fartyg.

Regeringen är kritisk till att kommissionens förslag inte omfattar ett avskaffande av regeln om att anläggningar som använder sig av mer 95 procent biomassa ska exkluderas från utsläppshandelssystemet. Nuvarande regelverk ger anläggningar incitament att öka användningen av fossila bränslen för att undvika att uteslutas ur utsläppshandelssystemet. Regeringen anser att regeln i första hand bör strykas, eller i andra hand att anläggningar på frivillig basis ska kunna välja att delta i systemet.

Regeringen konstaterar att förslaget om att rikta medlemsstaternas användning av auktionsintäkter mot investeringar i omställningen av ETS-sektorerna visserligen kan främja acceptansen för EU ETS. Regeringen är emellertid kritisk till förslaget eftersom det minskar medlemsstaternas möjlighet att själva disponera intäkterna. Det kan finnas andra klimatåtgärder som är mer kostnadseffektiva för medlemsstater att genomföra än investeringar i ETS-sektorn.

Regeringen delar kommissionens bedömning att klimatomställningen behöver beakta rättvise- och solidaritetsaspekter. Samtidigt anser regeringen att medlemsstater som har haft eller har en högre omställningstakt än genomsnittet i EU inte ska missgynnas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 8 september 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: Irländska ordförandeskapet har ambitionen om att nå allmän riktlinje i december.

Faktapromemoria: Översyn av EU:s system för handel med utsläppsrätter (2025/26:FPM111)

4. Slutsatser om FN:s konferens om biologisk mångfald (Jerevan, Armenien, den 19-30 oktober 2026)

- a) Förberedelser inför COP 17 för konventionen om biologisk mångfald
- b) Förberedelser inför COP-MOP 12 i dess egenskap av möte mellan parterna i Cartagenaprotokollet om biosäkerhet
- c) Förberedelser inför COP-MOP 6 i dess egenskap av möte mellan parterna i Nagoyaprotokollet om tillträde samt fördelning av nytta

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Antagande av rådslutsatser

Ansvarigt statsråd: Romina Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Både EU:s medlemsstater och EU är parter till FN:s ramkonvention om biologisk mångfald (CBD) och dess två protokoll Cartagenaprotokollet och Nagoyaprotokollet. EU och dess medlemsstater talar med en gemensam röst i förhandlingarna.

Inför konventionens partsmöten (COP, *Conference of the Parties*) samt protokollens partsmöten (COP/MoP, *Conference of the Parties serving as Meeting of the Parties*) fastställs EU:s förhandlingsmandat i form av slutsatser på miljørådet (ENVI). Rådslutsatserna används även för att kommunicera EU:s övergripande budskap, prioriteringar och målsättningar till omvärlden. Som ordförande i EU:s ministerråd, har Irland tagit fram ett förslag till rådslutsatser som ska fungera som ett politiskt förhandlingsmandat inför förhandlingarna.

Partsmötena med FN:s konvention om biologisk mångfald och dess två protokoll äger rum i Jerevan, Armenien den 19–30 oktober 2026. Mötet kommer att fokusera på genomförande av Kunming-Montreal-ramverket om biologisk mångfald (KMGBF). En central fråga på dagordningen är den första utvärderingen av ländernas kollektiva genomförande av ramverket.

Rådslutsatserna inleds med att framhålla allvaret i den fortsatta globala förlusten av biologisk mångfald. Den inledande texten välkomnar också den första globala rapporten om det kollektiva genomförandet av Kunming-Montreal-ramverket och betonar vikten av fortsatt genomförande och

synergier med andra miljökonventioner. Därefter går rådslutsatserna igenom de stora förhandlingsfrågorna inom konventionens respektive protokollens partsmöten.

De frågor som särskilt har diskuterats när rådslutsatserna har förhandlats handlar om hur specifika EU:s positioner ska vara, där Sverige bland annat har verkat för att förhandlingspositionerna ska vara övergripande och ge viss flexibilitet inför förhandlingarna.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar ordförandeskapets förslag till rådslutsatser och kan ställa sig bakom dessa som ett övergripande förhandlingsmandat.

Regeringens bedömning är att rådslutsatserna ger tillräckliga politiska styr signaler för att vägleda EU:s förhandlare vid CBD:s partsmöte i de centrala förhandlingsfrågorna utan att vara för styrande i detaljfrågor.

Regeringen anser att den biologiska mångfalden är grundläggande för fungerande ekosystem, livsmedelsförsörjning, ekonomin och människors välbefinnande. Regeringen verkar för att nå de målsättningar som antagits inom EU:s strategi för biologisk mångfald och Kunming–Montreal-ramverket inom konventionen om biologisk mångfald. Sveriges arbete för att bidra till ramverkets mål redovisas i den nationella strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster som regeringen antog i februari 2026.

Regeringen arbetar för att partsmötena med FN:s konvention om biologisk mångfald och dess protokoll ska bidra till att upprätthålla momentum för att nå målen i Kunming-Montreal-ramverket vilket innebär att partsmötet ska göra en ambitiös, transparent och vetenskapsbaserad uppföljning av Kunming-Montrealramverket som samtidigt beaktar nationella omständigheter i genomförandet. Regeringen arbetar vidare för att besluten vid partsmötena tar hänsyn till att klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och spridningen av föroreningar är tre stora och sammanlänkande globala utmaningar som behöver hanteras samlat för ett effektivt åtgärdsarbete.

Vad gäller resurser för genomförande behövs en bred resursmobilisering från alla källor där även näringslivet kan bidra med lösningar för att minska påverkan och risker genom hela värdekedjan och där svenskt bistånd bygger kapacitet, engagemang och mobiliserar kapital. Urfolk och lokala samhällen

har en central roll i arbetet med att bevara och hållbart använda biologisk mångfald och regeringen verkar för att partsmötet ska kunna fatta beslut om arbetsformer för den nyligen inrättade särskilda underorganet för traditionell kunskap. Regeringen verkar för att den etablerade mekanismen för nyttodelning från användning av digital sekvensinformation om genetiska resurser (DSI) fortsatt säkerställer fri och öppen tillgång till information i offentliga sekvensdatabaser och att bidrag till den särskilda Califonden baseras på frivillighet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Ej behandlat

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

5. Slutsatser om förberedelser inför den 31:e partskonferensen (COP31) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) (Antalya, Turkiet, 9-20 november 2026)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Antagande av rådslutsatser

Ansvarigt statsråd: Romina Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Både EU:s medlemsstater och EU är parter till FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) och Parisavtalet. EU företräds av en gemensam EU-delegation med en gemensam röst i klimatförhandlingarna.

Inför konventionens partsmöten (COP, *Conference of the Parties*) fastställs EU:s förhandlingsmandat i form av slutsatser på miljørådet (ENVI) respektive rådet för ekonomiska och finansiella frågor (ECOFIN). Rådslutsatserna används även för att kommunicera EU:s övergripande budskap, prioriteringar och målsättningar till omvärlden.

COP31 genomförs i november 2026 i Antalya, Turkiet. Mötet har ett delat ordförandeskap, med Turkiet som mötesordförande och Australien som ordförande för förhandlingarna. Ordförandeskapen har uttryckt en ansats att öka öppenheten, insynen och delaktigheten i processen. Det finns även en önskan bland flera parter att processen ska effektiviseras och göras mer kärnfull, vilket även knyter an till det pågående UN80 arbetet. Därtill kan konstateras att energikrisen våren 2026 understryker

behovet för världens länder att snabba på omställningen till elektrifiering och minska beroendet av fossila bränslen.

Huvudbudskapen i rådslutsatserna är att världen fortfarande har möjlighet att nå Parisavtalets mål och begränsa den globala temperaturökningen till 1,5-grader trots ett tillfälligt överskridande, men att det nu krävs betydligt snabbare och mer omfattande åtgärder från alla länder, särskilt de största utsläpparna. EU vill därför att COP31 ska ge en tydlig signal om att den globala energiomställningen måste accelerera genom en ordnad övergång bort från fossila bränslen, mot cirkularitet, ökad elektrifiering, högre energieffektivitet, snabbare utbyggnad av förnybar energi och rena energikällor. Samtidigt framhålls att klimatarbetet inte bara är en miljöfråga utan också en fråga om ekonomisk konkurrenskraft, energisäkerhet, resiliens, mänsklig utveckling och global stabilitet.

Slutsatserna speglar också EU:s ambition att försvara och stärka den multilaterala klimatordningen. Vetenskapen, FN-systemet och Parisavtalets ambitionsmekanism ska fortsatt vara grunden för det globala klimatsamarbetet. För att uppnå detta krävs starkare nationella klimatplaner, ökad transparens, tillgänglig klimatfinansiering inklusive ett bredare mobiliserande av både offentligt och privat kapital.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att Sverige bör kunna ställa sig bakom rådslutsatserna som generellt reflekterar den svenska inriktningen, men bör verka för att rådslutsatserna förblir koncisa och kärnfulla, där budskap framgår med tydlighet.

Regeringen anser att det globala klimatarbetet bör präglas av en hög ambition och en ansats med utgångspunkt i brådskan och möjligheter, brådskan baserat på vetenskapen och möjligheter utifrån vad den gröna omställningen innebär för konkurrenskraft och tillväxt. Takten i den globala klimatomställningen måste öka och alla länder måste nå netto noll utsläpp av växthusgaser, speciellt de stora utsläpparna i G20.

Regeringen anser att COP31 bör leverera ett utfall som bidrar till stärkt och påskyndat genomförande av de nationella klimatplanerna. Så långt som möjligt bör framsteg och brister i genomförande återspeglas i utfallet från COP31 liksom inom ramen för internationella klimatinitiativ.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Ej behandlat.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

6. Övriga frågor

6.1 Rapportering från viktiga internationella möten under senare tid:

i) **70:e mötet i Internationella valfångstkommissionen**

(Hobart, Australien, 28 september–2 oktober 2026)

Information från ordförandeskapet

ii) **17:e sessionen i partskonferensen (COP17) för FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning**

(UNCCD COP17)

(Ulaanbaatar, Mongoliet, 17–28 augusti 2026)

Information från ordförandeskapet och kommissionen